

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 101/2011-43

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 29. júna 2011 o žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu Krajského súdu v T. JUDr. J. J., T., podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky s poukazom na ustanovenie § 74e ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov a ustanovenie § 231 písm. j) Trestného poriadku takto

r o z h o d o l :

Ústavný súd Slovenskej republiky o d o p i e r a súhlas na trestné stíhanie sudcu Krajského súdu v T. JUDr. J. J. pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona na skutkovom základe uvedenom v žiadosti generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. k. XIV Gv 40/2010- 11 z 12. apríla 2011.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. apríla 2011 doručená žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) č. k. XIV Gv 40/2010-11 z 12. apríla 2011, ktorou podľa čl. 136 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ustanovenia § 74e ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a ustanovenia § 231 písm. j) Trestného poriadku žiadal o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu Krajského súdu v T. JUDr. J. J. (ďalej len „sudca“ a „krajský súd“) pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, ktorého sa mal sudca dopustiť tak, „... že v presne nezistenom čase, v období od 10. mája 2010 do 9. júna 2010, v T. na Krajskom súde, doposiaľ neustálená osoba vystupujúca pravdepodobne vo funkcii predsedu senátu Krajského súdu T., pri rozhodovaní o sťažnosti troch obžalovaných proti rozhodnutiu Okresného súdu T. spisovej značky 2T/57/2010-1131 o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby a ponechaní vo väzbe, konal tak, že sťažnosti dvoch obžalovaných dňa 8. júna 2010 uznesením spisovej značky 3Tos/34/2010 zamietol a vec obžalovaného M. K. úmyselne vylúčil na samostatné rozhodovanie, následne dňa 9. júna 2010, čiže jeden deň po uplynutí zákonnej sedem mesačnej lehoty väzby v prípravnom konaní, vydal uznesenie spisovej značky 3/Tos/35/2010, ktorým sťažnosť obžalovaného M. K. zamietol ako nedôvodnú, pričom v dôsledku úmyselného vydania rozhodnutia po zákonnej lehote musel byť obžalovaný M. K. Okresným súdom T. bezodkladne prepustený z väzby, čím porušením dôležitej povinnosti vyplývajúcej z jeho postavenia mal vykonávať svoju právomoc v rozpore s ustanovením § 76 odsek 3 Trestného poriadku a zároveň v rozpore s ustanoveniami § 30 zákona číslo 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zmien a doplnkov a umožniť tak M. K. získať neoprávnený prospech v podobe prepustenia na slobodu napriek trvajúcim dôvodom

jeho

väzby.“.

2. Generálny prokurátor ďalej v žiadosti uviedol: „Uznesením vyšetrovateľa bolo začaté trestné stíhanie za zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona. Vyšetrovateľ vo vyšetrovaní zaobstaral dôkazné prostriedky vo forme listinných dôkazov a to uznesení Okresného súdu v T. spisovej značky 0Tp 80/2009 z 12. novembra 2009, Krajského súdu v T. spisovej značky 3Tpo 39/2009-44 z 10. decembra 2009, Okresného súdu v T. spisovej značky 2T 57/2010-1131 z 10. mája 2010, Krajského súdu v T. spisovej značky 3Tos 34/2010-1162 z 8. júna 2010, Krajského súdu v T. spisovej značky 3Tos 35/2010-1165 z 9. júna 2010 a príkazu Okresného súdu v T. spisovej značky 2T 57/2010 z 1. júla 2010. Rovnako zaobstaral obžalobu prokurátora odboru osobitného určenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky spisovej značky XIV Gv 27/2009 - 93 zo 4. mája 2010, ako aj vyžiadal kópie trestných spisov Krajského súdu v T. spisovej značky 3Tos 34/2010 a spisovej značky 3Tos 35/2010 a relevantnú časť trestného spisu Okresného súdu v T. spisovej značky 2T 57/2010 a listiny preukazujúce výkon funkcie sudcu JUDr. J. J.. Na základe skutočnosti, že predseda Krajského súdu v T. nezbavil mlčanlivosti sudcov Krajského súdu v T., nebolo možné, aby vyšetrovateľ ako svedkov vypočul sudcov Krajského súdu v T., ktorí boli členmi senátov pri rozhodnutiach spisovej značky 3Tos 34/2010-1162 z 8. júna 2010 a sp. zn. 3Tos 35/2010-1165 z 9. júna 2010 (okrem predsedu senátu), vrátane zapisovateľky.

Uznesením Okresného súdu v T. spisovej značky 0Tp 80/2009 z 12. novembra 2009 boli podľa § 72 odsek 2 Trestného poriadku vzatí do väzby obvinený M. K. z dôvodov väzby uvedených v § 71 odsek 1 písmeno a), b), c) Trestného poriadku a obvinení M. P. a R. K. z dôvodov väzby uvedených v § 71 odsek 1 písmeno a), c) Trestného poriadku. Väzba u obvineného M. K. začala 8. novembra 2009 o 18.40 h a u obvinených M. P. a R. K. 8. novembra 2009 o 16.40 h a vykonávala sa v Ústave na výkon väzby L.

Uznesením Krajského súdu v T. spisovej značky 3Tpo 39/2009-44 z 10. decembra 2009 boli sťažnosti všetkých obvinených podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku ako nedôvodné zamietnuté.

Dňa 4. mája 2010 podala na Okresný súd v T., prokurátorka odboru osobitného určenia Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na obvinených M. K., M. P., R. K.

(spolu s PhDr. E. K. vo väzbe od 8. novembra 2009 do 26. apríla 2009), ktorí sa nachádzali vo väzbe od 8. novembra 2009, obžalobu spisovej značky XIV Gv 27/2009 - 93, na tom skutkovom základe a právnej kvalifikácii skutkov, ako je uvedené v obžalobe.

Uznesením Okresného súdu T. spisovej značky 2T 57/2010 - 1131 z 10. mája 2010 boli podľa § 79 odsek 3 Trestného poriadku, zamietnuté žiadosti obvinených M. P. a R. K. o prepustenie z väzby na slobodu a zároveň bolo rozhodnuté o tom, že podľa § 238 odsek 3 Trestného poriadku s poukazom na § 72 odsek 1 písmeno e) Trestného poriadku, sa obvinení M. K., M. P. a R. K. ponechávajú vo väzbe, pretože dôvody väzby naďalej trvajú.

Uznesením Krajského súdu v T. spisovej značky 3Tos 34/2010-1162 z 8. júna 2010 boli podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku, ako nedôvodné zamietnuté sťažnosti obvinených M. P. a R. K., podané proti vyššie uvedenému uzneseniu Okresného súdu T. spisovej značky 2T 57/2010 - 1131 z 10. mája 2010.

Uznesením Krajského súdu v T. spisovej značky 3Tos 35/2010-1165 z 9. júna 2010 bola podľa § 193 odsek 1 písmeno c) Trestného poriadku, ako nedôvodná zamietnutá sťažnosť obvineného M. K., podaná proti vyššie uvedenému uzneseniu Okresného súdu T. spisovej značky 2T 57/2010 - 1131 z 10. mája 2010.“

V odôvodnení uznesenia krajského súdu č. k. 3 Tos 35/2010-1165 z 9. júna 2010 bolo okrem iného uvedené:

«Aj podľa zistenia krajského súdu preto u obvineného M. K. naďalej zakladajú dôvody tzv. útekovej, kolúznej i preventívnej väzby aj po podaní obžaloby v rozsahu stanovenom podľa § 71 ods. 1 písm. a), písm. b), písm. c) Tr. por. Ukončenie vyšetrovania vo veci a podanie obžaloby neznamená totiž bez ďalšieho pominutie dôvodov väzby. Povaha žalovaných zločinov i prečinu, spôsob, akým ich mal obvinený spáchať, i okolnosti charakterizujúce jeho osobu, v posudzovanom prípade totiž dostatočne potvrdzujú dôvodnosť obavy z následkov uvedených v citovanom zákonnom ustanovení a tiež záver, že väzba obvineného M. K. v tomto štádiu trestného stíhania v konaní pred okresným súdom, po podaní obžaloby a pred vykonaním verejného zasadnutia o predbežnom prejednaní obžaloby nariadeného predsedníčkou senátu na 11. júna 2010, je stále adekvátnym a nevyhnutným zabezpečovacím opatrením. Napadnuté uznesenie je preto správne a zákonné.

Námietky obvineného nepovažoval krajský súd z týchto dôvodov za opodstatnené a neakceptoval ich.“

Príkazom Okresného súdu T. spisovej značky 2T 57/2010 z 1. júla 2010 bol podľa § 76 odsek 3 Trestného poriadku obžalovaný M. K. prepustený z väzby na slobodu. V odôvodnení bolo okrem iného uvedené: „Uznesenie Krajského súdu v T. pod sp. zn. 3Tos 35/2009 zo dňa 9.6.2010, ktorým bola zamietnutá sťažnosť obvineného M. K. proti výroku pod bodom II. uznesenia Okresného súdu v T. sp. zn. 2T 57/2010 zo dňa 10.5.2010 ktorým súd podľa § 238 ods. 3 Tr. poriadku s poukazom na § 72 ods. 1 písm. e) Tr. poriadku ponechal obvineného M. K. vo väzbe z dôvodov uvedených v § 71 ods. 1 a), b), c) Tr. poriadku bolo vydané dňa 9.6.2010, teda po uplynutí 7 mesačnej lehoty, ktorá by bola zákonnou lehotou väzby v prípravnom konaní. Vzhľadom na túto skutočnosť súd ihneď rozhodol o prepustení obžalovaného M. K. z väzby na slobodu.

Samosudca Okresného súdu T. JUDr. B. S., v zastúpení samosudca JUDr. M. M. pod spisovou značkou 2T 25/2010 predložil dňa 2. júna 2010 na Krajský súd v T., kde bolo pridelené číslo konania 3Tos 34/10, na rozhodnutie sťažnosti obvinených M. P. a R. K. (v trestnom spise číslo listu 1138-1141). V predkladacej správe je uvedené "prosím o prednostné konanie, nakoľko je vo veci vytyčený termín VZ o predbežnom prejednaní obž. na deň 11.6.2010.

V Úradnom zázname vo veci 3Tos 34/2010 je uvedené: „Predseda senátu po zistení, že v prejednávanej trestnej veci nebola predložená predkladacia správa aj na rozhodnutie o sťažnosti podanej obvineným M. K. proti uzneseniu Okresného súdu z 10.5.2010, sp. zn. 2T 57/2010, prostredníctvom trestnej kancelárie upozornil okresný súd na jej zaslanie tunajšiemu súdu obratom s tým, že po jej dodaní dňa 8. júna bola prostredníctvom elektronickej podateľne predmetná trestná vec pridelená do oddelenia 3Tos s prideleným poradovým číslom 35 (sp. zn. 3Tos 35/2010) a bude onej rozhodnuté 9. júna 2010 samostatne. V T., 8.6.2010 preds. senátu. Podpis“

V zápisnici o neverejnom zasadnutí Krajského súdu v T. spisovej značky 3Tos 34/10 v trestnej veci proti obv. R. K. a spol., je uvedený dátum 8. júna 2010 a čas o 9.15 h a neverejné zasadnutie skončilo o 9.30 h.

V potvrdení Krajského súdu v T. je okrem iného uvedené: „Krajský súd v T. týmto potvrdzuje, že dňa 8.6.2010 11:37:26 bol prijatý návrh na začatie konania v trestnej veci M.

K. pre zločin podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. c) Tr. zák. a iné. Na všetkých podaniach v tejto veci uveďte spisovú značku: 3Tos 35/2010, Meno sudcu: 3Tos.“

V potvrdení o lustrácii pre spis: 3Tos 35/2010 je okrem iného uvedené: „predchádza spis 3Tos 34/2010, pridelený senát 3Tos.“

Predseda senátu Okresného súdu T.. JUDr. B. S., v zastúpení predseda senátu JUDr. E. T. pod spisovou značkou 2T 25/2010 predložila dňa 8. júna 2010 na Krajský súd v T., kde bolo pridelené číslo konania 3Tos 35/10, na rozhodnutie sťažnosť obvineného M. K. (v trestnom spise číslo listu 1136).

V zápisnici o neverejnom zasadnutí Krajského súdu v T. spisovej značky 3Tos 35/10 v trestnej veci proti obv. M. K., je uvedený dátum 9. júna 2010 a čas o 10.15 h a neverejné zasadnutie skončilo o 10.30 h.

Z uvedeného je zrejmé, že sudca Krajského súdu v T. JUDr. J. J. musel mať vedomosť o tom, že zákonná 7 mesačná lehota väzby v prípravnom konaní končí všetkým obvineným dňom 8. júna 2010. Táto skutočnosť musela byť predmetom skúmania sťažností obvinených P. a K. pri rozhodovaní o ich sťažnostiach. Napriek faktu, že mal na rozhodnutie o sťažnosti obvineného K. dňa 8. júna 2010 dostatok času, keďže sťažnosť bola doručená na základe jeho upozornenia o 11.37 h., nariadil neverejné zasadnutie až na deň 9. júna 2010, t.j. jeden deň po uplynutí zákonnej lehoty väzby, čo napriek zamietnutiu sťažnosti obvineného M. K., keď dôvody jeho väzby naďalej trvali, bolo dôvodom na jeho prepustenie z väzby na slobodu.»

3. Ďalej generálny prokurátor v návrhu uviedol dôvody, pre ktoré predseda krajského súdu vydal opatrenie o nezbavení mlčanlivosti sudcov krajského súdu a asistentky senátu, citoval relevantné ústavné a zákonné normy a na záver uviedol:

„Na základe vyššie uvedených skutočností a hodnotenia dôkazov získaných zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne v zmysle § 2 odsek 12 Trestného poriadku, som toho názoru, že zo zistených skutočností je dostatočne odôvodnený záver, že skutok, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie a je právne kvalifikovaný ako zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 odsek 1 písmeno a), odsek 2 písmeno

a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno h) Trestného zákona, spáchala po objektívnej aj subjektívnej stránke určitá osoba a to úmyselným konaním sudcu Krajského súdu T.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti je dostatočne odôvodnený postup podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku a vydanie uznesenia o vznesení obvinenia. Osoba, ktorej má byť vznesené obvinenie, je v postavení sudcu, na ktorého trestné stíhanie je potrebný súhlas Ústavného súdu Slovenskej republiky.

Rovnosť ľudí v dôstojnosti i v právach a účel trestného konania vyjadrený v § 1 Trestného poriadku sú takými relevantnými princípmi právneho štátu a demokratickej spoločnosti, že ich aplikácia v konkrétnych trestných veciach musí mať prioritný charakter vo vzťahu k uplatňovaniu inštitútu trestnoproscesnej exempcie sudcu podľa § 8 ods. 1 Trestného poriadku.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, pri rešpektovaní, že jednou z najdôležitejších garancií nezávislosti funkcie sudcu je dôsledná ochrana jeho imunity pri výkone funkcie, najmä pri jeho rozhodovacej činnosti - rozhodovaní, žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky o vydanie súhlasu na trestné stíhanie JUDr. J. J., sudcu Krajského súdu v T., pre skutok právne kvalifikovaný ako zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 odsek 1 písmeno a), odsek 2 písmeno a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písmeno h) Trestného zákona.“

4. Sudca sa k žiadosti generálneho prokurátora vyjadril písomne podaním z 30. mája 2011, v ktorom uviedol:

«Podanú žiadosť generálneho prokurátora Slovenskej republiky pokladám v celom rozsahu za zjavne nedôvodnú so zámerom morálne ma poškodiť, a to na dobrom mene nielen občana, ale predovšetkým sudcu, a takýmto spôsobom aj ohroziť nezávislosť sudcovskej moci a spochybniť vo vzťahu k verejnosti nestrannosť a nezávislosť môjho rozhodovania.

Preskúmaním obsahu skutku, ktorého som sa údajne mal dopustiť so zreteľom na trestné spisy Okresného súdu T. sp. zn. 2T 57/2010 a Krajského súdu v T. sp. zn. 3Tos 34/2010 a 3Tos 35/2010 som zistil, že tento je uznesením vyšetrovateľa popísaný úplne v

rozpore s tým, ako sa okolnosti prejednávaneho prípadu preukázateľne a aj v skutočnosti stali a preto si ich dovoľím ústavnému súdu pravdivo opísať:

V období od 31. mája 2010 do 6. júna 2010 som absolvoval liečebno-rehabilitačný pobyt v kúpeľoch B. V tom čase bol dňa 2. júna 2010 elektronickou podateľňou krajskému súdu pridelený do senátu 3 Tos, v ktorom je riadiacim predsedom senátu JUDr. S. H. a predsedami senátov a zároveň aj sudcami JUDr. R. V. a ja, trestný spis Okresného súdu T., sp. zn. 2T 57/2010, na rozhodnutie o sťažnostiach obžalovaných R. K. a M. P., ktoré podali proti uzneseniu Okresného súdu T., sp.zn. 2T 57/2010 z 10.5.2010. Okresný súd T. týmto uznesením vo výroku pod bodom I. podľa § 79 ods. 3 Tr. por. zamietol žiadosti obžalovaných M. P. a R. K. o prepustenie z väzby, vo výroku pod bodom II. podľa § 238 ods. 3 Tr. por. s poukazom na § 72 ods. 1 písm. e/ Tr. por. ponechal obžalovaného M. K. vo väzbe a vo výroku pod bodom III. podľa § 238 ods. 3 Tr. por. ponechal obžalovaných M. P. a R. K. vo väzbe. Vzhľadom k mojej neprítomnosti a z dôvodu, že elektronickou podateľňou (i na podklade predchádzajúcej všeobecnej úpravy riadiaceho predsedu senátu) bola predmetná senátna trestná vec na vybavenie pridelená mne, riadiaci predseda senátu JUDr. S. H. úpravou zo dňa 3. júna 2010, teda v čase mojej neprítomnosti, určil termín neverejného zasadnutia vo veci sťažnosti obidvoch obžalovaných na 8. júna 2010 o 9.15 hod. Na 8. júna 2010 určil riadiaci predseda senátu (tiež v čase mojej neprítomnosti) termín neverejného zasadnutia aj v ďalšej závažnej skupinovej trestnej veci troch obvinených pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držania a obchodovania s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/, písm. e/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. i/ Tr. zák. vo veci podaných sťažností obvinenými proti uzneseniu, ktorým im bola predĺžená lehota väzby, pridelenej elektronickou podateľňou v čase mojej neprítomnosti tiež mne pod sp. zn. 3Tpo 18/2010. Termín neverejného zasadnutia v tejto trestnej veci bol rovnako nariadený na 8. júna 2010, ale na 9.00 hod., teda pred termínom neverejného zasadnutia v už spomenutej teraz prejednávanej trestnej veci, preto ako prvú som začal študovať túto trestnú vec. Vzhľadom k rozsiahlosti oboch spisov som spis v trestnej veci sp. zn. 3Tos 34/2010 dočítal až 8.júna 2010 ráno pred začiatkom neverejných zasadnutí a keďže som zistil, že uznesenie Okresného súdu T. z 10.mája 2011, sp. zn. 2T 57/2010 bolo sťažnosťou napadnuté aj obžalovaným M. K., vo vzťahu ku ktorému však zo strany okresného súdu

absentovalo predloženie predkladacej správy, bez ktorej súd druhého stupňa nemôže rozhodnúť, obratom som okresný súd telefonicky vyzval na okamžité predloženie predkladacej správy na rozhodnutie o sťažnosti obžalovaného K. s tým, že predkladacia správa bola okresným súdom na podklade môjho osobného telefonického pokynu doručená ešte len do podateľne Krajského súdu v T. až spomenutého 8. júna 2010 o 11.37 hod. a spis bol potom elektronickou podateľňou na rozhodnutie o sťažnosti aj obžalovaného M. K. pridelený do senátu 3Tos a opäť mne ako konkrétnemu sudcovi na vybavenie a po vykonaní nevyhnutných administratívnych úkonov (zapísanie veci do registra 3Tos, lustrácia, vyhotovenie spisového obalu, ...), kedy vzhľadom aj k časovej tiesni, potrebe doštudovania časti spisu vo vzťahu i k obžalovanému M. K. a to i ostatnými členmi senátu a nevyhnutnej potrebe zabezpečenia ich prítomnosti aj na samotnom neverejnom zasadnutí som určil termín neverejného zasadnutia na najbližší možný ďalší pracovný deň, teda na 9. júna 2010, kedy trojčlenný senát krajského súdu, ktorému som predsedal, po tajnom hlasovaní sťažnosť obžalovaného K. zamietol. K priebehu hlasovania senátu sa ako jeden z jeho troch rovnoprávných členov vyjadrovať nemôžem a vo veciach hlasovania ani nemôžem byť zbavený povinnosti zachovávať mlčanlivosť (§ 30 ods. 10 Zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Na podklade podrobného štúdia spisu (ktorý už v čase rozhodovania nášho senátu obsahoval 1 163 listov) vo vzťahu k obžalovanému M. K. sme zistili, že ... vo vzťahu k obžalovanému K. (na rozdiel od ostatných dvoch obžalovaných v tejto trestnej veci) rozhodol obligatórne a z úradnej povinnosti iba o jeho ponechaní vo väzbe v zmysle § 238 ods. 3 Tr. por.

K tomu považujem za potrebné upozorniť na viaceré procesné nedostatky v postupe okresného súdu spočívajúce v tom, že uznesenie Okresného súdu T. z 10.mája 2010, sp.zn. 2T 57/2010. ktorým rozhodol o väzbe obžalovaného K. po podaní obžaloby postupom podľa § 76 ods. 3 Tr. por., nebolo v rozpore s ustanovením § 72 ods. 3 Tr. por., prvá veta za bodkočiarkou Tr. por. v znení účinnom od 1.2.2009 v plnom znení s odôvodnením a poučením uvedené v zápisnici o úkone, v rozpore s ustanovením § 190 ods.3 Tr. por. nebolo nielenže bez meškania predložené krajskému súdu ako súdu druhého stupňa, pritom najneskôr v nasledujúci pracovný deň po podaní sťažnosti, ale v rozpore s ustanovením §

76 ods.3 Tr. por. nebol krajskému súdu predložený spis ani najneskôr päť pracovných dní pred uplynutím lehoty väzby v prípravnom konaní, ba v prípade obžalovaného M. K. nebol na rozhodnutie o jeho sťažnosti predložený vôbec napriek tomu, že uznesenie bolo vyhlásené už 10. mája 2010. Krajskému súdu v T. bol totiž predmetný spis - a aj to výlučne len na rozhodnutie o sťažnostiach podaných obžalovanými M. P. a R. K. - predložený až 2. júna 2010 a preto krajský súd mal povinnosť skúmať väzobné dôvody len vo vzťahu výlučne k týmto dvom obžalovaným, a nie aj vo vzťahu k obžalovanému K. K predloženiu veci krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti obžalovaného M. K. došlo až potom, čo som zistil uvedený chybný postup okresného súdu a až na podklade mnou bez meškania urobených procesných úkonov - telefonického upozornenia okresného súdu na nesprávny postup. Príslušná predkladacia správa týkajúca sa sťažnosti obžalovaného M. K. bola dňa 8.6.2010 doručená do podateľne krajského súdu za účelom pridelenia veci náhodným výberom príslušnému senátu výlučne na podklade môjho iniciatívneho konania, ktoré bolo vedené zodpovednosťou za prednostné a urýchlené vybavovanie väzobných vecí a smerovalo k náprave nesprávneho a nezákonného postupu zo strany okresného súdu. Mojim konaním teda nemohlo dôjsť, a ani nedošlo, k žiadnemu vylúčeniu veci obžalovaného M. K. na samostatné konanie, a toto moje konanie vôbec nesvedčí o úmysle vydať rozhodnutie o väzbe po zákonnej lehote a o úmysle spôsobiť prospech obžalovanému v podobe jeho prepustenia na slobodu. Pre úplnosť uvádzam, že obžalovaný M. K. nebol prepustený dňa 9.6.2010, k čomu by zrejme pri mne imputovanom úmysle zo strany prokurátora malo dôjsť, ale prepustený bol až 1.7.2010, pritom až po rozhodnutí o ďalších dvoch jeho žiadostiach o prepustenie z väzby okresným súdom, a to aj za účasti prokurátora odboru osobitného určenia Generálnej prokuratúry SR na tomto úkone.

Pre naplnenie skutkovej podstaty stíhaného zločinu sa aj v danom prípade vyžaduje naplnenie subjektívnej stránky - úmyslu a to, či už v priamej, alebo nepriamej forme, v prejednávanej trestnej veci neexistujú žiadne skutočnosti, ktoré by naplnenie akejkoľvek formy úmyslu preukazovali. Považujem za potrebné zdôrazniť, že vec prejednával a rozhodoval senát zložený z troch zákonných sudcov, ktorému bola vec zákonným spôsobom pridelená a to na základe zistených skutočností a v súlade so zákonom. Pokiaľ by som vo veci ja ako predseda senátu zistil akúkoľvek skutočnosť, zakladajúcu dôvod, pre ktorý by som bol ako sudca (predseda senátu) vylúčený z jej prejednávania a rozhodnutia, sám by

som oznámil svoju zaujatost' v súlade s ustanovením § 32 ods. 1 Tr. por. Táto okolnosť nepochybne preukazuje, že som nemal žiadny osobný záujem konať v prospech ktorejkoľvek procesnej strany. Preto konštatovanie v tom smere, že som konal v úmysle v zmysle ustanovenia § 15 Tr. zák., je len fikciou, nepodloženou žiadnou preukázanou právne relevantnou skutočnosťou, ktorá by zakladala čo i len minimálne podozrenie, že som konal úmyselne so zámerom, či vedome obžalovanému privodiť akýkoľvek neoprávnený prospech. Na naplnenie všetkých pojmových znakov skutkovej podstaty zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák. nestačí zistenie, že špeciálny subjekt - verejný činiteľ- vykonával svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu, ale zároveň sa vyžaduje, aby tak verejný činiteľ konal v úmysle spôsobiť inému škodu, alebo zadovážiť sebe, alebo inému, neoprávnený prospech.

Uvedený motív, ako ďalšia zložka subjektívnej zložky konania páchatel'a, ktorý iniciuje jeho konanie, musí byť preukázaný. Preto už len samotné nenaplnenie tohto znaku bráni akémukoľvek podozreniu z toho, že by som sa mal dopustiť tak závažnej trestnej činnosti.

Podstata skutku, pre ktorý žiada generálny prokurátor Slovenskej republiky súhlas na moje trestné stíhanie, podľa môjho názoru naviac spočíva v rozhodovacej právomoci sudcu (ako člena senátu) všeobecného súdu. Súčasťou rozhodovacej právomoci sudcu je aj určenie termínu neverejného zasadnutia.

Na objasnenie celej veci považujem za potrebné poukázať tiež na tú skutočnosť, že zo žiadosti Generálneho prokurátora Slovenskej republiky nie je zrejmý dostatočne odôvodnený záver, že ako sudca som spáchal konkrétny trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a), ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h/ Tr. zák. a naplnil som tak všetky objektívne znaky predmetného trestného činu, t.j. konanie mňa ako páchatel'a, tak aj následok a príčinná súvislosť medzi konaním a následkom. Predmetný trestný čin zároveň vyžaduje úmyselnú formu zavinenia, vyjadrenú navyše ešte v kvalifikovanej pohnútky páchatel'a, keď zákonnou požiadavkou je, aby konanie páchatel'a bolo vedené „v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť pre seba alebo iného neoprávnený prospech. Z uvedeného jasne vyplýva, že ak by som mal úmysel prepustiť obžalovaného M. K. z väzby na slobodu, nedal by som pokyn na

vyžiadanie predkladacej správy od Okresného súdu T. a senát krajského súdu by o predmetnej sťažnosti vôbec nerozhodoval.

Navrhujem preto, aby Ústavný súd Slovenskej republiky aj s prihliadnutím na moje vyjadrenie rozhodol tak, že súhlas na trestné stíhanie odoprie.»

5. Zástupca generálneho prokurátora na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu 29. júna 2011 trval na podanom návrhu a žiadal mu ako dôvodnému vyhovieť.

6. Sudca na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu žiadal súhlas na jeho trestné stíhanie odoprieť.

II.

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 136 ods. 3 prvej vety ústavy ústavný súd dáva súhlas na trestné stíhanie alebo vzatie do väzby sudcu a generálneho prokurátora.

Podľa čl. 136 ods. 4 ústavy ak ústavný súd súhlas odoprie, trestné stíhanie alebo vzatie do väzby je počas trvania funkcie sudcu ústavného súdu, funkcie sudcu alebo funkcie generálneho prokurátora vylúčené.

Podľa čl. 145 ods. 2 druhej vety ústavy rozsah imunity sudcov ustanoví zákon.

Podľa ustanovenia § 29a ods. 1 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sudcoch“) za rozhodovanie nemožno sudcu ani prísediaceho stíhať, a to ani po zániku ich funkcií.

Podľa ustanovenia § 8 ods. 1 Trestného poriadku pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu nepodliehajú osoby, ktoré požívajú imunity a výsady podľa zákona alebo podľa medzinárodného práva.

Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku trestné stíhanie nemožno začať, a ak bolo začaté, nemožno v ňom pokračovať a musí byť zastavené, ak ide o osobu, ktorá je vyňatá z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a súdu, alebo o osobu, na ktorej stíhanie je potrebný súhlas, ak taký súhlas nebol oprávneným orgánom daný.

Podľa ustanovenia § 231 písm. j) Trestného poriadku iba prokurátor je oprávnený vyžiadať súhlas na trestné stíhanie.

Podľa § 74e ods. 2 zákona o ústavnom súde ak príslušný orgán oznámi predsedovi ústavného súdu, že žiada ústavný súd o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu..., predseda ústavného súdu zvolá bez zbytočného odkladu plénum ústavného súdu. Plénum ústavného súdu prerokuje a rozhodne o žiadosti príslušného orgánu, pričom umožní osobe, ktorej sa žiadosť týka, vyjadriť sa o veci.

8. Ústavný súd už vo svojej predchádzajúcej judikatúre (napr. PL. ÚS 12/06, PL. ÚS 66/07) vychádzal z úvah, že ústava zaraďuje sudcov do skupiny osôb, kde upúšťa od zásady rovnosti práva a pripúšťa výnimku pre túto skupinu z pôsobnosti pre oblasť trestného a správneho práva v rozsahu a spôsobom ustanoveným ústavou a zákonom. Takto ponímaná imunita sudcu smeruje predovšetkým k zaisteniu jeho nezávislosti pri rozhodovaní v jemu zverených veciach občianskoprávných, obchodných, trestných a správnych. Ústava tým zároveň posilňuje občiansku odvahu sudcu rozhodovať v súdnych sporoch jemu zverených len na základe ústavy, ústavných zákonov, medzinárodných zmlúv podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonov. Ústava zároveň ústavnému súdu zveruje právomoc túto imunitu v konkrétnom prípade na návrh generálneho prokurátora preskúmať. Takýto postup je v súlade s deľbou moci na zákonodarnú, výkonnú a súdnu. Imunitu sudcu je potrebné ponímať ako zvláštne oprávnenie považované za jednu zo základných záruk sudcovskej nezávislosti. Účelom imunity sudcu je ochrana výkonu jeho funkcie pred zneužitím práva stíhať trestné činy a priestupky používaním nátlaku prostriedkami trestného

konania a používaním donucovacích prostriedkov, na ktoré sú oprávnené príslušné orgány výkonnej moci. Imunita sudcu nie je absolútna, trvá len do rozhodnutia pléna ústavného súdu, ktoré rozhoduje o upustení od imunity a dá súhlas na trestné stíhanie, a tým odstráni ústavnú prekážku v postupe orgánov činných v trestnom konaní. Od nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia sa stáva trestné stíhanie sudcu prípustným. V prípade, ak plénum ústavného súdu súhlas odoprie, trestné stíhanie je počas trvania funkcie sudcu vylúčené.

9. Nevyhnutnou podmienkou udelenia súhlasu na trestné stíhanie je skutočnosť, že na trestné stíhanie pre skutok, ktorý má byť jeho predmetom, sa nevzťahuje imunita sudcu, ktorá by znamenala jeho vyňatie z pôsobnosti orgánov činných v trestnom konaní a neprípustnosť trestného stíhania (PL. ÚS 3/06, PL. ÚS 66/07).

10. Ústavný súd preskúmal žiadosť generálneho prokurátora o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu krajského súdu a oboznámil sa s vyšetrovacím spisom ním predloženým. Taktiež umožnil sudcovi vyjadriť sa k veci písomne aj ústne na neverejnom zasadnutí pléna ústavného súdu za účasti zástupcu generálneho prokurátora. Úlohou ústavného súdu bolo posúdiť konanie uvedené v žiadosti generálneho prokurátora, a to z hľadiska rozsahu imunity sudcu v zmysle čl. 145 ods. 2 druhej vety ústavy a ustanovenia § 29a ods. 1 zákona o sudcoch, podľa ktorých za rozhodovanie nemožno sudcu ani prísediaceho stíhať, a to ani po zániku ich funkcií.

Z citovaného ustanovenia zákona o sudcoch vyplýva, že dôvodom na odopretie súhlasu na trestné stíhanie sudcu je zistenie ústavného súdu, že súhlas na trestné stíhanie sa žiada pre skutok, ktorého podstata spočíva v rozhodovacej právomoci sudcu všeobecného súdu. Po posúdení všetkých relevantných okolností prípadu dospel ústavný súd k záveru, že skutok, pre ktorý žiada generálny prokurátor vydať sudcu na trestné stíhanie, spadá do rámca rozhodovacej činnosti sudcu v trestnom konaní súdnom. Súčasťou rozhodovacej činnosti sudcu pri rozhodovaní o sťažnosti proti uzneseniu o väzbe sú úkony realizované od predloženia veci nadriadenému súdu do jeho rozhodnutia, a to vrátane určenia termínu neverejného zasadnutia senátu a samotného rozhodovania o sťažnosti.

11. Z citovanej právnej úpravy imunity sudcu vyplýva, že ústavný súd pri zistení, že skutok, za ktorý je žiadané vydanie súhlasu, spadá do rozhodovacej činnosti sudcu, takéto vydanie odoprie. Z uvedených dôvodov ústavný súd súhlas na trestné stíhanie pre skutok uvedený v žiadosti generálneho prokurátora odoprel.

12. Bez toho, aby to malo vplyv na právne závery, ktoré viedli k odopretiu súhlasu na trestné stíhanie sudcu, ústavný súd ako obiter dictum dodáva: Súdom, ktorý rozhoduje o vine a treste za trestné činy (čl. 50 ods. 1 ústavy) je len všeobecný súd. Ústavný súd nemá (okrem rámca konania o obžalobe na prezidenta republiky podľa čl. 129 ods. 5 v spojení s čl. 107 ústavy) ústavnú právomoc na takéto rozhodovanie, a to ani v tomto a ani v iných typoch konania pred ním. Napriek tomu však konštatuje, že rozhodovanie o žiadosti generálneho prokurátora o vydanie súhlasu na trestné stíhanie sudcu vyžaduje, aby zo žiadosti bolo zrejmé, že je dostatočne odôvodnený záver o tom, že sudca spáchal konkrétny trestný čin (per analogiam § 206 ods. 1 Trestného poriadku). Generálneho prokurátora žiadajúceho súhlas na trestné stíhanie sudcu zaťažuje v tomto type konania pred ústavným súdom bremeno preukázania minimálne dôvodného podozrenia, že sudca svojím konaním mohol naplniť všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu. Zo žiadosti generálneho prokurátora, ako aj jej príloh vyplývajú v tomto smere zásadné otázky, a to najmä vo vzťahu k subjektívnej stránke a objektívnej stránke zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona. Žiadosť v spojení s prílohami totiž podľa ústavného súdu nesignalizuje dostatočne odôvodnený záver (dôvodné podozrenie), že sudca mohol na tam uvedenom skutkovom základe naplniť všetky znaky skutkovej podstaty zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) a ods. 2 písm. a) Trestného zákona.

13. Zločin zneužívania právomoci verejného činiteľa je totiž úmyselným trestným činom. Úmysel páchatel'a sa musí vzťahovať na všetky znaky objektívnej stránky zločinu, t. j. ako na konanie páchatel'a, tak na jeho následok a príčinnú súvislosť medzi konaním a následkom. V skutkovej podstate zločinu zneužívania právomoci verejného činiteľa je úmyselná forma zavinenia vyjadrená navyše ešte v kvalifikovanej pohnútke

páchatel'a, keď zákonnou požiadavkou je, aby konanie páchatel'a bolo vedené „v úmysle spôsobiť inému škodu alebo zadovážiť pre seba alebo iného neoprávnený prospech“. Z toho je zrejmé, že úmyselná forma zavinenia musí byť obsiahnutá ako v konaní (v danom prípade úmyselne vykonávať svoju právomoc spôsobom odporujúcim zákonu), tak musí byť kumulatívne vzťahnutá tiež k pohnútke (v danom prípade úmyselne zadovážiť sebe alebo inému neoprávnený prospech alebo spôsobiť inému škodu). V žiadosti sa však generálny prokurátor otázkou úmyselného zavinenia a kvalifikovanej pohnútky nielenže vôbec nezaoberal, ale táto ani nevyplýva zo žiadneho z doteraz vykonaného dôkazu. Pokiaľ ide o konanie sudcu (objektívna stránka stíhaného zločinu), z predloženého vyšetrovacieho spisu taktiež nijak nevyplýva, že by zo strany alebo z podnetu sudcu došlo k vylúčeniu veci obž. K. na samostatné rozhodovanie (zrejme s poukazom na § 21 ods. 1 Trestného poriadku). Naopak, sťažnosť obž. K. bola predmetom osobitného rozhodovania 9. júna 2010 v dôsledku toho, že predkladacia správa okresného súdu na rozhodnutie o nej bola krajskému súdu (na osobitné vyžiadanie sudcu) doručená až po rozhodnutí o sťažnostiach dvoch spoluobžalovaných (8. júna 2010).

14. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. júna 2011